

Almodóvar: Una bufetada a la intel·lectualitat

Lúcia CAMARENA
Francesc SAURI

Avui, quan la sofisticació és el producte que més ven i prolifera per tot arreu pel·lícules pretencioses, Almodóvar ens mostra una història negra sobre la família, les desventures d'una mestressa *cutre*. Es tracta d'una família vulgar, identificable, però treta de polleuera; així, se'ns fa veure que allò veritablement extraordinari és el més ordinari.

Pepi, la corrosiva

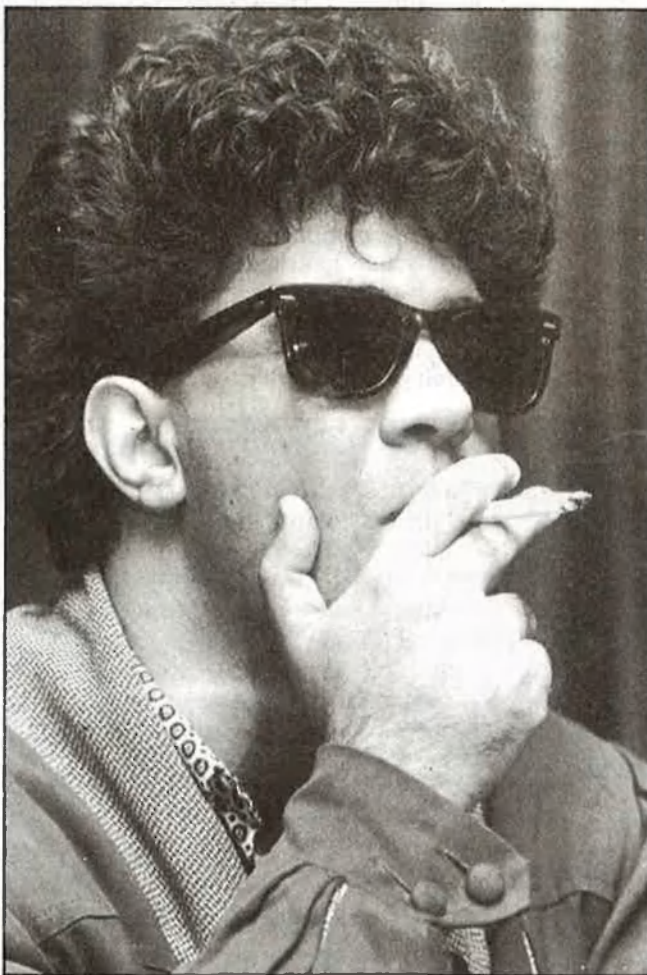
Sobre ell mateix, Almodóvar deixa ben palès: «Cada vegada, em torne més crític, més radical. Vaig començar fent *Pepi...*, que era una cosa, absolutament, com et diria jo, d'una banalitat corrosiva en l'època del desencant, una bufetada a tota la progressia que, de sobte, com que no sabia què fer, decidiren deprimir-se, i aquest fou l'inici. Ara mateix, quan la frivolitat s'ha posat de moda, jo, ja per saturació, faig una pel·lícula lletgíssima, amb dones de casa, que, malgrat que siga divertida, és prou crítica, prou social, inclús política. Justament, per tal de no fer el que s'espera de mi, i ni allò que en aquests moments funciona arreu. En mi sempre hi ha hagut una reacció en contra d'allò que es fa, però, sempre, per simple avorriment».

Ningú no hauria pogut sospitar que aquell xic de províncies, que com tants

La ciutat es va vestir de cinema, i fou el seu vestit més preat l'habitant de Madrid que s'atreveix a dir: «Somnie amb el Mediterrani, encara que allò que més s'assembla al Mediterrani de tot el que gaudim siga la M-30».

altres arribà d'un poble de Càceres a la capital, esdevindria el símbol estètic de la generació nascuda de la crisi i el desencant. Ell, igual que molts dels joves de la generació dels setanta, també cremà les etapes,

quasi obligatòries, de l'època, passant de ser un hippy que vivia de la venda de fetitxes, a ser funcionari de la Telefónica, i, encara que ens diu que no pensa tornar-hi, comenta: «... però m'encanta allò de te-

Almodóvar: la reacció contra l'avorriment

nir sempre encara el lloc allí, perquè estic en excéncia».

Tothom sap que Pedro Almodóvar escrivia en la revista *La Luna de Madrid* una columna que titulava «Patty Diphusa», caracteritzada per la seua descarada llengua. D'aquest fet, podríem desprendre'n que ell, com l'esmentada revista, es considerava un postmodern. Però això no és del tot cert; sobre aquest terme Almodóvar opina: «aquestes són paraules que ens adjudica la gent estranya al moviment. Ixen des del mateix Madrid, però de persones alienes al fenomen. Gent que no te res a veure amb la història. Tot el que es fa ara a Madrid, hi ha gent que ho etiqueta com a postmodern. És una cosa que no té cap sentit. A Madrid treballem tots d'una forma bastant individual, i allò que s'intenta és d'unificar tot el que sorgeix de la ciutat, dins d'un paquet, per llançar-ho cap a fora.

«Certament, no només Madrid, sinó també tot Espanya, pot vendre moltes coses a l'estranger, a nivell d'estètica, moda, còmics, disseny, art, música i cinema. Doncs, tot això s'ha de posar en un mateix caaix, amb un nom propi, per presentar-ho. Només amb aquest motiu, els de la *Luna* s'inventaren el terme postmodern. Però, el postmodernisme és un mot mal emprat. El postmodernisme era un estil arquitectònic de fa vint o trenta anys, i que no te res a veure amb tot açò. No hi ha res que ho definesca.

Cartelera Turia, com a representant local del grup de crítics de cinema que polemitzava amb Almodóvar cada vegada que estrena una pel·lícula, mereix del director aquesta opinió: «Mantinc una relació

d'odi-odi amb la cartellera *Turia*, des que comencí a fer cinema. I tenen molt de morro, perquè s'aprofiten del meu públic per a passar abans els seus curts».

Entre el carrer i la passió

Encara que coste creure-ho, Almodóvar passa de ser avantguarda, actua per

preables, com ara els sentiments:

«Fa cinc anys, a mi, em feia vergonya parlar del cor. Ara no sols assumeix aquesta víscera, sinó que, a més, la cultive. En aquest sentit, em puc identificar, tant amb un bolero, com amb Derribos Arias.

En les meues històries es

Carmen i Xus

Després de xerrar una estona amb Carmen i Xus, ens adonem que som davant dos actrius que representarien el símbol de les antidives, i que no s'han deixat enlluernar per la «lluïdesa» de la fama. Xus és d'aquestes dones que, quan te la trobes, igual pots

somriure sempre a la cara. Carmen coneix bé Pedro i sobre ell i la seua obra comenta: «No és que Pedro pose malament els homes en les seues pel·lícules, és que no els hi posa. Des que el conec, sempre que m'ha passat històries per a llegir, són com objectes al voltant de les dones, però mai no he vist un personatge d'home meravellós».

És cert; una constant dins de la filmografia de Pedro Almodóvar és l'atenció envers les dones i el protagonisme dels papers femenins. Hi té una veritable fixació, ell mateix no sap explicar-ne el perquè, però aquesta és la realitat. «Totes les pel·lícules de dones, pel fet de ser de dones, tenen un tarannà feminista, inclús aquelles fetes per la Julie Andrews o Doris Day. Malgrat mostrar unes dones en casa, i que aquesta s'hi representa com un paradís, tot això pertany al món dels somnis. La mestressa espanyola és un ésser ple de vitalitat. Ha perdut el gust, si és que alguna vegada n'ha tingut. L'objecte és sobreviure, i en aquest aspecte són vertaderes virtuoses. L'encís del consum se'ls capgira. Arriba un moment en què són elles les que es consumeixen».

Després de rebre els dos premis, la primera cosa que va dir Almodóvar fou: «València és una altra vegada amb mi, em case amb València. Abans teníem com una mena de romanç, i en aquest moment normalitzem la nostra relació».

Enmig de la resistència de molts, Almodóvar seguirà fent de les seues, entre l'art, la música i el cinema, dins de la promiscuïtat del *mogollón* de Madrid, deseixint-se'n, com un tigre més, que guaita desde qualsevol cantonada, al teu costat.

Carmen Maura en una escena de «¿Qué he hecho yo para merecer esto?»

impuls, perquè segons ell: «... això d'anar davant són coses que de vegades emmascaren l'obra de l'autor, i el que avui és considerat com avantguardista demà pot deixar de ser-ho».

El sedueix la vida de carrer, i creu que, per a narrar qualsevol història, cal tractar de quotidianitzar-la, buscar-ne les fibres més baixes. Almodóvar és dels qui trenca esquemes, decidit, sense perjudicis previs, fins i tot amb aquelles coses que la «progressia» ha titlat sempre de banals i mensy-

parla de sentiments, amor i passió. Allò que m'interessa és la passió per ella mateixa. És una força que no pots controlar, que és superior a tu mateix i que és origen tant de dolor com de plaer. Però, en qualsevol cas, és tant forta, que et porta a fer coses realment monstruoses o absolutament extraordinàries. Vull dir, cada vegada sóc menys partidari de la tebiesa, de la mediocritat. No sols la passió amorosa és important, sinó també la passió vital, de viure. Si no tens passions, has d'inventar-te'n».

pensar que ve del supermercat com de rodar al plató. És, decididament, una dona que es fa de voler, i costa creure, després de veure la pel·lícula, que siga ara, després de dur quasi trenta anys posant-se davant de les càmeres, que se li reconega el treball de tots aquells anys.

Carmen Maura és l'actriu preferida per Pedro, i en la pel·lícula *Que he hecho yo para merecer esto*, finalment trenca la imatge típica televisiva de nena moderno-faveta, amb el